

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 27-02-2026
Αρ. πρωτ.: 50382

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 1220/28-1-2026 Αναφορά

Σχετικά με την παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Κων. Κεφαλογιάννης**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), προβλέπεται η χρηματοδότηση παρεμβάσεων που αφορούν και στους δύο πυλώνες (άμεσες ενισχύσεις και αγροτική ανάπτυξη) της ΚΑΠ για τη χορήγηση ενισχύσεων και την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών που αποσκοπούν στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής.

Οι εν λόγω παρεμβάσεις στοχεύουν, κυρίως, στη στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, στην ενθάρρυνση επενδύσεων και στην υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών γεωργικών πρακτικών.

ΠΥΛΩΝΑΣ I (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων – ΕΓΤΕ):

Μέσω του Πυλώνα I και των άμεσων ενισχύσεων, παρέχονται ενισχύσεις μέσω της βασικής ενίσχυσης. Η βασική ενίσχυση αφορά στην εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων, χορηγείται ετησίως ανά αγρονομική περιφέρεια, που, στην προκειμένη περίπτωση, αφορά σε αυτή για τις μόνιμες καλλιέργειες, και η ενίσχυση καταβάλλεται μέσω των δικαιωμάτων.

Επιπλέον, προβλέπεται η αναδιανεμητική ενίσχυση, η οποία χορηγείται, ως συμπληρωματική ενίσχυση, ετησίως στην αγρονομική περιφέρεια για τις μόνιμες καλλιέργειες και αφορά στην αναδιανομή ενισχύσεων από τις μεγαλύτερες στις μικρότερες ή μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Στη στήριξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στοχεύουν και οι χορηγούμενες ετησίως συνδεδεμένες ενισχύσεις.

Μέσω του Πυλώνα I, επίσης, παρέχεται με τη νέα ΚΑΠ η δυνατότητα ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα μέσω των οικολογικών προγραμμάτων, προκειμένου να εφαρμόσουν φιλοπεριβαλλοντικές γεωργικές πρακτικές, ενώ αντίστοιχες πρόνοιες για επενδύσεις και δράσεις προβολής – προώθησης προβλέπονται στο πλαίσιο των τομεακών προγραμμάτων για τον αμπελοοινικό τομέα, το ελαιόλαδο, το μέλι και τα οπωροκηπευτικά.

ΠΥΛΩΝΑΣ II (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης – ΕΓΤΑΑ):

Όσον αφορά στις παρεμβάσεις του Πυλώνα II που αφορούν σε στρεμματικές ενισχύσεις (Γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις), πέραν της Εξισωτικής Αποζημίωσης για τη στήριξη του εισοδήματος και της δραστηριότητας στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, προβλέπονται και οι εξής:

Π3-70-1.5 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

Η παρέμβαση έχει ως στόχο τη στήριξη των κτηνοτρόφων που εκτρέφουν απειλούμενες αυτόχθονες φυλές αγροτικών ζώων, δεδομένου ότι αυτές έχουν χαμηλές αποδόσεις και κατ' επέκταση η εκτροφή τους οδηγεί σε απώλεια εισοδήματος σε σχέση με τις λοιπές φυλές.

Π3-73-3.5 Προστασία, διατήρηση και βελτίωση των γενετικών πόρων στην κτηνοτροφία

Η παρέμβαση στοχεύει στη βελτίωση της παραγωγικότητας του ζωικού κεφαλαίου της χώρας αλλά και της διατήρησης των αυτόχθονων φυλών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας και της υστέρησης των αποδόσεών τους σε σχέση με τις ξένες φυλές.

Π3-70-1.4 - Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών – ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση

Ενισχύονται τοπικές ποικιλίες, οι οποίες, κατά τεκμήριο, είναι περισσότερο ανθεκτικές στις ξηροθερμικές συνθήκες που αναμένεται να ενταθούν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Π3-70-2.1 - Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία)

Η στήριξη στο πλαίσιο της παρέμβασης παρέχεται, μεταξύ των άλλων, για την εφαρμογή των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας, με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

Όσον αφορά στις δράσεις του Πυλώνα II που αφορούν σε υλοποίηση επενδύσεων, αυτές έχουν ως εξής:

Π3-73-2.1 – Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα

Μέσω της εν λόγω παρέμβασης, θα υλοποιηθούν επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όλων των κλάδων, από επαγγελματίες γεωργούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα) και συλλογικά σχήματα, με στόχους τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους και τη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού αυτών. Οι επενδύσεις που προβλέπονται, θα δώσουν ευκαιρίες, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμοστούν οι εκμεταλλεύσεις γρήγορα στις ανάγκες της αγοράς, μέσω της αύξησης της συνολικής παραγωγικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης (αύξηση παραγωγικότητας κεφαλαίου, εργασίας, εδάφους) και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των βιώσιμων ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, μέσω της ενίσχυσης επενδύσεων αυτοματοποίησης, ψηφιοποίησης και συστημάτων γεωργίας ακριβείας.

Π3-73-2.2 - Ενισχύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος

Μέσω της εν λόγω παρέμβασης, θα υλοποιηθούν επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όλων των κλάδων από γεωργούς (φυσικά, νομικά πρόσωπα) και συλλογικά σχήματα, με στόχο την εξοικονόμηση ύδατος, ώστε να επιτευχθούν η αποκατάσταση, η διατήρηση και η ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και την προστασία των υδάτων, μέσω της μείωσης της ποσότητας που αντλείται από τα υπόγεια ή επιφανειακά υδατικά συστήματα και μέσω της αύξησης της αποδοτικότητας χρήσης ύδατος, με την εισαγωγή προηγμένων αρδευτικών συστημάτων στη γεωργία και την αύξηση της αποθήκευσης ύδατος.

Π3-73-2.3 – Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων

Προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών, μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αλλά και μεγάλων επιχειρήσεων, για την ίδρυση και τον εκσυγχρονισμό, με κύριο στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή.

Π3-73-2.6 – Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Προβλέπεται η ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την κάλυψη ειδικών αναγκών εκσυγχρονισμού, μέσω επενδύσεων που θα συμβάλλουν στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας/βιοοικονομίας, εξοικονόμησης ενέργειας, μείωσης εισροών μέσω επαναχρησιμοποίησης ΓΚΤ (γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα) και βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εκμεταλλεύσεων. Δικαιούχοι είναι επαγγελματίες γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και συλλογικά σχήματα που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα.

Π3-75- 1 – Εγκατάσταση Νέων Γεωργών

Προβλέπεται η ενίσχυση των νέων που εισέρχονται στον πρωτογενή τομέα, με στήριξη εφάπαξ ποσού έως 42.500 € για την υλοποίηση τετραετούς επιχειρηματικού σχεδίου για την ανάπτυξη βιώσιμων γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Π3 – 77-1.1 - Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας 2023 – 2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027), με προϋπολογισμό 71 εκ.€. Επιδιώκει να συνεχίσει και να εντείνει τη στήριξη δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην αύξηση της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης στους τομείς της γεωργίας/κτηνοτροφίας, στον τομέα των τροφίμων (μεταποίηση) και στις αγροτικές περιοχές, καθώς και τη διάδοσή τους μέσω του εντοπισμού των προβλημάτων/ευκαιριών και συναφών καινοτόμων λύσεων και την ενθάρρυνση της υιοθέτησής τους.

Αναλυτικότερα, για την Παρέμβαση Π3-77.3.1:

- Εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 75489/19.03.2025 (ΑΔΑ:ΨΟΞ04653ΠΓ-3ΛΠ) ΥΑ «Λεπτομέρειες εφαρμογής της Παρέμβασης Π3-77-3.1 “Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας” του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 – 2027».

- Εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 112973/02.05.2025 (ΑΔΑ:91ΑΨ4653ΠΓ-7Σ2) 1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-3.1 «Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 – 2027. Η διάρκεια υποβολής των αιτήσεων στήριξης ορίστηκε από 09.05.2025 έως 12.09.2025. Αυτή την περίοδο λαμβάνει χώρα η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, έχει προβλεφθεί και η Παρέμβαση Π3-77-1.1 «Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών» στον τομέα της Γεωργίας του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ της Ελλάδας 2023-2027, για την οποία εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 2190/05.08.2024 πρόσκληση υποβολής αιτήσεων στήριξης. Η πρόσκληση ολοκληρώθηκε με επιτυχία, μετά από τρεις συνεχόμενες παρατάσεις που δόθηκαν κατόπιν αιτημάτων των δυνητικών δικαιούχων, με προϋπολογισμό 31 εκ. €.

Στόχος της παρέμβασης είναι η ενθάρρυνση των γεωργών – κτηνοτρόφων να συστήσουν/συμμετάσχουν σε συλλογικά σχήματα (ομάδες ή οργανώσεις ομάδων παραγωγών) στον τομέα της γεωργίας που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν από κοινού τις νέες προκλήσεις της αγοράς και να ενισχύσουν τη θέση τους στην αλυσίδα αξίας της αγροδιατροφής.

Οι ενέργειες που έχουν γίνει, είναι οι εξής:

- Εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 1746/26.06.2024 (ΑΔΑ: Ψ5ΠΝ4653ΠΓ-ΥΔ6) ΥΑ «Λεπτομέρειες εφαρμογής της Παρέμβασης Π3-77-1.1 “Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών” στον τομέα της Γεωργίας του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 – 2027».

- Εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 2190/05.08.2024 (ΑΔΑ: 6ΗΑΒ4653ΠΓ-ΗΩ8) 1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-1.1 «Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 – 2027.

- Υποβλήθηκαν 247 προτάσεις, με συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη, ύψους 52.332.983,68€.

- Με το υπ' αρ. πρωτ. 51832/24.02.2025 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Ενωσηιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), δόθηκε Προγραμματική υπερ-δέσμευση για την Παρέμβαση Π3-77.1.1 «Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών» του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, το ύψος της οποίας θα μπορεί να καλύπτει το σύνολο των αιτήσεων και άρα μέχρι του επιπλέον ποσού των 22εκ.€.

Επί του παρόντος, λαμβάνει χώρα η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων. Έχει ήδη εκδοθεί ο πρώτος πίνακας αποτελεσμάτων για 83 αιτήσεις και θα ακολουθήσουν οι επόμενοι. Η απόφαση ένταξης για όλες τις παραδεκτές αιτήσεις θα εκδοθεί αμέσως μετά, καθώς η υφιστάμενη υπερ-δέσμευση, ύψους περίπου 22 εκ. €, επιτρέπει την ένταξη όλων των παραδεκτών προτάσεων.

Οι πληρωμές προς τους δικαιούχους προβλέπεται να ξεκινήσουν το πρώτο εξάμηνο του 2026, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για την υποβολή φακέλου πληρωμής.

Π3 – 77-2.1 Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων

Στο πλαίσιο της εν λόγω παρέμβασης, οι παραγωγοί ενισχύονται για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, προκειμένου να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο προϊόν τους και να το καταστήσουν ανταγωνιστικό, αυξάνοντας παράλληλα τις ευκαιρίες τους στην αγορά.

Π3- 77-3.1 Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας

Η στήριξη του κλάδου για την καλλιέργεια της ελιάς θα επιδιωχθεί με την υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών μέσω της εν λόγω παρέμβασης, που έχει ως σκοπό την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη για αύξηση της παραγωγικότητας και βιωσιμότητας της γεωργίας.

Π3 – 77-4.1 Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Μέσω των πρόσφατα εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων, θα ενισχυθούν, μεταξύ των άλλων, πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) σε τομείς, όπως της βιοτεχνίας, οικοτεχνίας, μεταποίησης, αγροτουρισμού κ.λπ.

Π3 – 78.1 – Εκπαίδευση κατάρτιση γεωργών – δασοκόμων

Μέσα από τα προγράμματα για την κατάρτιση των γεωργών και τη γεωργική συμβουλευτική, παρέχεται στήριξη στους γεωργούς και ιδίως στους νέους γεωργούς. Στο Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027 περιλαμβάνεται η Παρέμβαση Π3-78.1 «Εκπαίδευση-κατάρτιση γεωργών-δασοκόμων», η οποία αποτελείται από τις ακόλουθες τρεις δράσεις:

Η Δράση 1 «Δράσεις τυπικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των Νέων Γεωργών» (Π3-78.1-1), για νέους γεωργούς δικαιούχους της Παρέμβασης Π3-75.1 «Εγκατάσταση γεωργών νεαρής ηλικίας».

Η Δράση 2 «Δράσεις τυπικών προγραμμάτων βραχυχρόνιας εκπαίδευσης και κατάρτισης των Γεωργών» (Π3-78.1-2) και η Δράση 3 «Δράσεις λοιπών μορφών εκπαίδευσης και κατάρτισης των γεωργών και δασοκόμων» (Π3-78.1-3) αφορούν όλους τους γεωργούς, συμπεριλαμβανομένων των νέων-νεοεισερχόμενων. Στο πλαίσιο αυτών, θα έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από βραχυχρόνια προγράμματα κατάρτισης 50 ή 75 ωρών (Δράση 2) ή άλλες μορφές κατάρτισης, όπως επισκέψεις, εργαστήρια, ανταλλαγές, mentoring κ.ά. (Δράση 3).

Οι δράσεις αποσκοπούν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των γεωργών, μέσα από διάφορες θεματικές ενότητες κατάρτισης (π.χ. καινοτόμα συστήματα καλλιέργειας, νέες τεχνολογίες, κυκλική οικονομία, φυτοπροστασία, ορθολογική χρήση/περιορισμός χρήσης αντιβιοτικών κ.ά.). Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο αντίστοιχων δράσεων για την περίοδο 2014-2022, πάνω από 38.000 νέοι γεωργοί καταρτίστηκαν από τον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, σε προγράμματα κατάρτισης που περιλάμβαναν θεωρητικό μέρος και πρακτική άσκηση.

Η προδημοσίευση της πρόσκλησης για τη Δράση 2 έγινε στις 17/10/2025. Εντός του 2026, προγραμματίζεται η ενεργοποίηση των Δράσεων 1 και 2, ενώ, αργότερα, προγραμματίζεται η ενεργοποίηση της Δράσης 3.

Την περίοδο 2014-2022, θεσμοθετήθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή ο θεσμός των πιστοποιημένων Γεωργικών Συμβούλων εντός του πλαισίου της υπ. αρ. πρωτ. 163/13692/2018 ΥΑ (Β'267). Η σταθερή, πλέον, παρουσία τους προς υποστήριξη των γεωργών συνεχίζεται και την περίοδο 2023-2027, με την έκδοση και εφαρμογή της υπ' αρ. πρωτ. 139732/2025 ΥΑ (Β'2836) για τις Γεωργικές Συμβουλευτικές Υπηρεσίες. Περαιτέρω, με την υλοποίηση της Δράσης 1 «Παροχή Συμβουλών» της Παρέμβασης Π3-78.2 του ΣΣ ΚΑΠ, οι γεωργοί θα μπορούν να απευθύνονται στους πιστοποιημένους Γεωργικούς Συμβούλους για να λάβουν στήριξη στη διαχείριση της εκμετάλλευσής τους σε μία σειρά θεμάτων, μεταξύ άλλων, την ορθολογική χρήση του νερού, τις ψηφιακές τεχνολογίες, τη μείωση κόστους παραγωγής, τη χρήση υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων & λοιπών πρώτων υλών, για τη βιο-οικονομία, που θα συμβάλλει στη μείωση του κόστους παραγωγής κ.λπ., χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Η Δράση αποτελεί συνέχεια της εφαρμογής του υπο-Μέτρου 2.1 του ΠΑΑ, που υλοποιήθηκε μεταξύ 2023 και 2025. Αναμένεται να ενεργοποιηθεί εντός του 2026.

Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ και σύμφωνα με την προδημοσίευση που αφορά στην Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στις Παρεμβάσεις Π3-73-2.1 «Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν στην Ανταγωνιστικότητα», Π3-73-2.2 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος» και Π3-73-2.6 «Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις», προβλέπεται η συγχρηματοδότηση επενδύσεων αγροτών στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και μελισσοκομίας από επαγγελματίες γεωργούς. Οι επιλέξιμες δαπάνες του προγράμματος καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα για τον πλήρη εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων. Περιλαμβάνουν αγορά γης έως 10% του επενδυτικού σχεδίου, ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και την προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού, από γεωργικά μηχανήματα και ειδικά οχήματα μέχρι συστήματα πληροφορικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη βιωσιμότητα, με χρηματοδότηση για εγκατάσταση πολυετών φυτειών, επενδύσεις σε ΑΠΕ (ενεργειακή αυτονομία) και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και ύδατος. Παράλληλα, καλύπτονται δράσεις κυκλικής οικονομίας για τη διαχείριση αποβλήτων, έγγειες βελτιώσεις, καθώς και οι απαραίτητες γενικές δαπάνες (αμοιβές συμβούλων/μηχανικών) για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, διασφαλίζοντας την τεχνική και λειτουργική αναβάθμιση της παραγωγής. Η στήριξη παρέχεται ως επιχορήγηση επί των εξοφλημένων δαπανών, με τα ποσοστά ενίσχυσης να κλιμακώνονται βάσει της προτεραιότητας της επένδυσης. Το υψηλότερο ποσοστό (70%) αφορά δράσεις πράσινης μετάβασης, όπως οι ΑΠΕ και η εξοικονόμηση νερού. Ακολουθεί το 60% για τεχνολογίες αιχμής, εξοπλισμό μείωσης φυτοφαρμάκων, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και διαχείριση αποβλήτων. Το βασικό ποσοστό 50% καλύπτει γεωργικούς ελκυστήρες, παρελκόμενα και λοιπές δαπάνες. Σημαντικό είναι ότι οι ενισχύσεις των κατηγοριών 60% και 50% προσαυξάνονται κατά 10% για νέους γεωργούς ή επενδύσεις στο Αιγαίο και κατά 5% σε περιοχές Δίκαιης Μετάβασης. Σε κάθε περίπτωση, η τελική ένταση στήριξης δεν μπορεί να υπερβεί το 70% ή το 60% αντίστοιχα για τις συγκεκριμένες κατηγορίες.

Στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, υλοποιείται η Παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας», η οποία απευθύνεται σε νέους γεωργούς που πληρούν συγκεκριμένους όρους επιλεξιμότητας, όπως το να είναι ενήλικες έως 40 ετών, να είναι νόμιμοι κάτοχοι γεωργικής

εκμετάλλευσης, να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων ως επαγγελματίες αγρότες νεοεισερχόμενοι στον κλάδο και να υποβάλουν κατάλληλο επιχειρηματικό σχέδιο. Η παρέμβαση προσφέρει οικονομική στήριξη που κυμαίνεται από 30.000 έως 44.000 ευρώ, ανάλογα με την περιοχή μόνιμης κατοικίας και την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης, ποσό που καταβάλλεται σε δύο δόσεις, με την πρώτη να αφορά το 70% του συνόλου αμέσως μετά την έγκριση και τη δεύτερη να αποδίδεται εντός πέντε ετών, υπό την προϋπόθεση της ορθής υλοποίησης του σχεδίου. Παράλληλα, για δικαιούχους χωρίς σχετικό τίτλο σπουδών, προβλέπεται υποχρεωτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα από τον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, διάρκειας τουλάχιστον 250 ωρών, το οποίο περιλαμβάνει και κατάρτιση σε ψηφιακές δεξιότητες, ενώ αξίζει να σημειωθεί πως το πρόγραμμα παρουσιάζει πολύ υψηλά ποσοστά αποδοχής, καθώς εγκρίνεται στατιστικά το 97% των υποβληθεισών αιτήσεων.

Π3-78.2 Συμβουλευτικές υπηρεσίες γεωργών και δασοκόμων και λοιπών ενδιαφερόμενων ομάδων (stakeholders), καθώς και κατάρτιση Γεωργικών και Δασοκομικών Συμβούλων

Μέσω της εν λόγω παρέμβασης, οι γεωργοί θα έχουν την ευκαιρία στήριξης μέσω γεωργικών συμβουλών που θα παρέχονται από επιλεγμένους φορείς – παρόχους, ώστε να στηριχθούν ως προς τη βελτίωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων.

Επίσης, και για τη νέα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, προβλέπονται παρεμβάσεις για τη Διαχείριση Κινδύνων μέσω:

- των τομεακών προγραμμάτων (οπωροκηπευτικών, οίνου, βρώσιμης ελιάς – ελαιόλαδου) και
- της παρέμβασης Π3-73-2.5 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την προστασία από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και καταστροφικά συμβάντα» του Πυλώνα II.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της 2^{ης} Τροποποίησης του ΣΣ ΚΑΠ που εγκρίθηκε από την Ε. Επιτροπή, υποβλήθηκε πρόταση για την εισαγωγή νέας παρέμβασης που αφορά στην αποκατάσταση του γεωργικού και κτηνοτροφικού δυναμικού από καταστροφικά συμβάντα (κλιματικά φαινόμενα, ασθένειες ζώων και φυτών κ.λπ.), αντίστοιχη αυτής που ήδη προβλέπεται στο ΠΑΑ 2014-2022 (Μέτρο 5.2, το οποίο ενεργοποιήθηκε για την αποκατάσταση του ζωικού κεφαλαίου και των σταβλικών εγκαταστάσεων που επλήγησαν από τις θεομηνίες σε Θεσσαλία και Έβρο).

Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, μέσω του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, προβλέπεται να ενεργοποιηθούν τρία Χρηματοδοτικά Εργαλεία (ΧΕ), τα οποία θα παρέχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση στον πρωτογενή τομέα (φυσικά πρόσωπα επαγγελματίες αγρότες, νομικά πρόσωπα με γεωργική δραστηριότητα, γεωργοί νεαρής ηλικίας, αγροτικοί συνεταιρισμοί) με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους. Πιο συγκεκριμένα:

1) Το Χρηματοδοτικό Εργαλείο Εγγυήσεων θα παρέχει δάνεια από 25.000€ έως 3.500.000€ για επενδύσεις και έως 500.000€ για κεφάλαιο κίνησης. Η εγγύηση του Χρηματοδοτικού Εργαλείου θα καλύπτει το 70% της ζημίας που θα προκύψει σε περίπτωση όπου δάνειο καταστεί μη εξυπηρετούμενο. Επίσης, τα δάνεια θα παρέχονται με πολύ μειωμένες εξασφαλίσεις από τους αγρότες και με μειωμένο επιτόκιο λόγω της εγγύησης, ενώ, επιπροσθέτως, στο μειωμένο επιτόκιο θα εφαρμόζεται περαιτέρω μείωση 4% για 4 έτη.

2) Το Χρηματοδοτικό Εργαλείο Μικρών Δανείων θα παρέχει δάνεια από 10.000€ έως 50.000€ για επενδύσεις ή/και για κεφάλαιο κίνησης. Τα δάνεια θα παρέχονται με μηδενικές εμπράγματα εξασφαλίσεις, το 50% του δανείου θα παρέχεται άτοκα και, επιπλέον, θα παρέχεται πλήρης επιδότηση επιτοκίου για (2) έτη για το υπόλοιπο 50% του δανείου.

3) Το Χρηματοδοτικό Εργαλείο Εγγυήσεων για Γεωργούς Νεαρής Ηλικίας θα στοχεύει αποκλειστικά στη στήριξη των γεωργών νεαρής ηλικίας και θα παρέχει δάνεια έως 50.000€ για επενδύσεις. Η εγγύηση που θα παρέχεται θα καλύπτει το 80% της ζημίας που θα προκύψει σε περίπτωση όπου δάνειο καταστεί μη εξυπηρετούμενο. Τα δάνεια θα παρέχονται με μηδενικές εμπράγματα εξασφαλίσεις και μειωμένο επιτόκιο λόγω της εγγύησης. Ταυτόχρονα, μαζί με το

δάνειο θα παρέχει ένα κατ' αποκοπή ποσό μη επιστρεπτέο έως 40.000€, καθιστώντας ιδιαίτερα ευνοϊκούς τους όρους χρηματοδότησης.

Τα δύο πρώτα Χρηματοδοτικά Εργαλεία θα μπορούν να συνδυάζονται με πρόγραμμα επιχορήγησης (π.χ. Σχέδια Βελτίωσης για τον πρωτογενή τομέα), με σκοπό να καλύψουν την ιδιωτική συμμετοχή της επένδυσης.

Στο ΣΣ ΚΑΠ, για πρώτη φορά, θα επιτρέπεται η χορήγηση μέσω των Χρηματοδοτικών Εργαλείων αποκλειστικά κεφαλαίου κίνησης (χωρίς την υποχρεωτική υλοποίηση επενδυτικών δαπανών), ενέργεια, η οποία αποτελούσε πάγιο αίτημα της αγοράς και η οποία αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά τη ρευστότητα των γεωργών. Στο πλαίσιο αυτό, θα δύναται να καλυφθεί το κόστος ενέργειας (ηλεκτρικό ρεύμα, καύσιμα), λιπασμάτων, ζωοτροφών, φυτοπροστατευτικών και αγροεφοδίων των γεωργών και, με τον τρόπο αυτό, να μειωθεί σημαντικά το κόστος τους. Ειδικότερα δε όσον αφορά στους κτηνοτρόφους, τα Χρηματοδοτικά Εργαλεία θα παρέχουν στήριξη και για αγορά ζωικού κεφαλαίου. Τέλος, έχει προβλεφθεί ότι το ΧΕ εγγυήσεων για γεωργούς νεαρής ηλικίας να χρησιμοποιείται στο 100% για την αγορά γης.

Ωστόσο, τα ΧΕ δεν περιορίζονται στην παροχή χρηματοδότησης για τα παραπάνω, αλλά προσφέρουν μία ολοκληρωμένη στήριξη προς τον πρωτογενή τομέα, καλύπτοντας το σύνολο των αναγκών τους, όπως, για παράδειγμα:

1. Αγορά, κατασκευή και επισκευή κτιριακών εγκαταστάσεων για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης (σταβλικές εγκαταστάσεις, σιλό, αποθήκες κ.λπ.).
2. Αγορά καινούργιου και μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
3. Ζωικό και φυτικό κεφάλαιο και κόστος φύτευσης.
4. Κεφάλαιο κίνησης (εργατικό κόστος, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ζωοτροφές, αγροεφόδια, καύσιμα που σχετίζονται με τη λειτουργία της εκμετάλλευσης κ.λπ.).
5. ΦΠΑ (είτε είναι ανακτήσιμος είτε όχι).

Συνοψίζοντας, τα ΧΕ του ΣΣ ΚΑΠ αποτελούν ένα χρήσιμο εργαλείο για τον πρωτογενή τομέα, προσφέροντας τα απαραίτητα κεφάλαια για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων, την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας και εν τέλει την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους.

Ακολουθεί σύνοψη της πορείας ενεργοποίησης εμβληματικών παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ:

- ✓ Ολοκληρώθηκε η πρόσκληση των Σχεδίων Βελτίωσης για την κατασκευή και τον εκσυγχρονισμό θερμοκηπίων και ξεκινά η αξιολόγησή τους, ενώ προδημοσιεύτηκε και νέα πρόσκληση.
- ✓ Εντός του α' τριμήνου 2026, θα ολοκληρωθεί η αξιολόγηση του προγράμματος των Νέων Γεωργών και θα καταβληθεί η πρώτη δόση στους δικαιούχους.
- ✓ Υπογράφηκε η Συμφωνία Χρηματοδότησης με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για την ενεργοποίηση των Χρηματοδοτικών Εργαλείων του ΣΣ ΚΑΠ.
- ✓ Προδημοσιεύτηκε η γεωργοπεριβαλλοντική δράση για τη Μείωση του Αποτυπώματος Άνθρακα καλλιεργειών, όπως το βαμβάκι και η βιομηχανική ντομάτα.
- ✓ Εντός του 2026, αναμένεται να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση και ένταξη σημαντικών δημοσίων επενδύσεων σε παρεμβάσεις εγγειοβελτιωτικών υποδομών και αγροτικής οδοποιίας, σε συνέχεια των προσκλήσεων που εκδόθηκαν και προσέλκυσαν εξαιρετικά σημαντικό ενδιαφέρον.
- ✓ Σε εξέλιξη βρίσκεται, επίσης, η αξιολόγηση επενδύσεων στη Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων, καθώς και των προγραμμάτων α) χρηματοδότησης της σύστασης και λειτουργίας Ομάδων Παραγωγών και β) της Συνεργασίας μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων για την προώθηση της καινοτομίας στη Γεωργία.

- ✓ Εντός του 2026, επίσης, θα προκηρυχθεί από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης για δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις το σύνολο των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER για την περίοδο 2023-2027.

Σε ό,τι αφορά σε θέματα εγγείων βελτιώσεων και εδαφοϋδατικών πόρων, σημειώνονται τα εξής:

Βάσει του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, το Εθνικό Σχέδιο για τη Διαχείριση των Υδάτων υλοποιείται με επισπεύδον υπουργείο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το ΥΠΑΑΤ χαράσσει την πολιτική του σε συμφωνία με την εθνική πολιτική για τα ύδατα. Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΠΑΑΤ προωθεί την υλοποίηση έργων εξοικονόμησης και ορθής διαχείρισης αρδευτικού νερού, ανάλογα με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία (εθνικοί και ενωσιακοί πόροι).

Ειδικότερα, προωθεί έργα ταμίευσης χειμερινών απορροών, εκσυγχρονισμούς υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων, αλλαγή των συστημάτων άρδευσης προς την κατεύθυνση της στάγδην άρδευσης, ανάπτυξη και χρήση συστημάτων ευφυούς γεωργίας, αλλά και προώθηση της χρήσης ανακυκλωμένου νερού για κάλυψη των αρδευτικών αναγκών.

Ήδη, μέσω της δράσης 4.3.1. «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης ΠΑΑ 2014-2020, χρηματοδοτήθηκε η υλοποίηση μεγάλου αριθμού δημόσιων εγχειοβελτιωτικών έργων που είχαν ως στόχευση την αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του νερού στη γεωργία και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Επίσης, ήταν ανοικτή, έως την 31η.10.2025, η Πρόσκληση για την Παρέμβαση Π3-73-1.1 «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023–2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023–2027), με δικαιούχους τα αρμόδια Υπουργεία (ΥΠΑΑΤ, Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών) και τις Περιφέρειες της χώρας και αναμένεται η αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων από την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων του ΥΠΑΑΤ.

Επιπλέον, οι φορείς λειτουργίας των συλλογικών εγχειοβελτιωτικών έργων (Γ.Ο.Ε.Β., Τ.Ο.Ε.Β. κ.λπ.), με την καθοδήγηση και εποπτεία των αρμόδιων Υπηρεσιών της Περιφέρειας, εφαρμόζουν την άρδευση των καλλιεργειών των μελών τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες (κλιματολογικές, επάρκεια νερού, ικανοποίηση αναγκών των καλλιεργειών κ.λπ.) που επικρατούν κάθε φορά. Επισημαίνεται ότι οι Γ.Ο.Ε.Β και Τ.Ο.Ε.Β. είναι Οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, επιτυγχάνοντας χαμηλό κόστος άρδευσης για τους παραγωγούς-μέλη τους.

Σε ό,τι αφορά στα αγροτικό τιμολόγιο, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία [υπ' αρ. πρωτ. 142196/1987 ΚΥΑ (Β'738)], στις παραγωγικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις χορηγείται Μειωμένο Αγροτικό Τιμολόγιο (ΜΑΤ). Επισημαίνεται ότι οι Γ.Ο.Ε.Β. και οι Τ.Ο.Ε.Β. συμπεριλαμβάνονται στους δικαιούχους ΜΑΤ.

Ως προς το ζήτημα της διαφάνειας στην αλυσίδα των τιμών, της εύρυθμη λειτουργίας της αγοράς και της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής θέσης των παραγωγών, σημειώνεται ότι Γενική Διεύθυνση Τροφίμων (Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων) του ΥΠΑΑΤ τάσσεται υπέρ της λειτουργίας και περαιτέρω ενίσχυσης Παρατηρητηρίων Τιμών, ως εργαλείων διαφάνειας και αντικειμενικής πληροφόρησης της αγοράς. Προς την κατεύθυνση αυτή, έχει αναπτυχθεί και λειτουργεί Παρατηρητήριο Τιμών για συγκεκριμένα αγροτικά προϊόντα, όπως το κρέας, το ελαιόλαδο και το προϊόν Φέτα ΠΟΠ, μέσω του οποίου δημοσιοποιούνται, σε μηνιαία βάση, οι σταθμισμένες τιμές λιανικής πώλησης στον επίσημο ιστότοπο του ΥΠΑΑΤ (minagric.gr → Χρήσιμες Πληροφορίες → Τιμές), με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας της αγοράς και την πληρέστερη ενημέρωση των καταναλωτών. Παράλληλα, παρακολουθούνται οι τιμές παραγωγού κρέατος και αυγών, γάλακτος και τυριού ΦΕΤΑΣ, ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς, βάσει των διαθέσιμων διοικητικών στοιχείων.

Κρίσιμη προϋπόθεση για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών γάλακτος αποτελεί η δημιουργία και λειτουργία βιώσιμων Οργανώσεων Παραγωγών σε όλη τη

χώρα. Μέσω συλλογικών σχημάτων, οι παραγωγοί δύνανται να διαπραγματεύονται αποτελεσματικότερα τόσο τις τιμές διάθεσης των προϊόντων τους όσο και το κόστος των εισροών τους, καθώς και να διαχειρίζονται συντονισμένα ενδεχόμενες κρίσεις της αγοράς, όπως η ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών διαύλων διάθεσης των προϊόντων τους. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης αποτελεί βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τη στήριξη των Οργανώσεων Παραγωγών, τόσο κατά το στάδιο της σύστασής τους όσο και κατά την εμπορική τους δραστηριοποίηση. Παράλληλα, η Γενική Διεύθυνση Τροφίμων (Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων) του ΥΠΑΑΤ στηρίζει τη δημιουργία και λειτουργία διεπαγγελματικών οργανώσεων, οι οποίες συμβάλλουν στον αυτοέλεγχο της αγοράς, στη διαμόρφωση κοινής στρατηγικής ανάπτυξης και στην προώθηση των προϊόντων, μέσω συνεννόησης και συναίνεσης όλων των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας.

Ως προς την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών μέσω της καταπολέμησης των ελληνοποιήσεων, επισημαίνεται ότι, διενεργούνται διαρκείς και συστηματικοί έλεγχοι στη διακίνηση γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, βάσει της υπ' αρ. 838/51008/2019 ΚΥΑ «Μέτρα ελέγχου της αγοράς γάλακτος» (Β'964), και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, όπου διαπιστώνονται παραβάσεις.

Αντίστοιχα, στον τομέα του κρέατος εφαρμόζεται και ενισχύεται το σύστημα συστηματικών ελέγχων της διακίνησης, με έμφαση στην παρακολούθηση της καταγωγής και της προέλευσης, καθώς και στην τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζεται η υπ' αρ. 1384/41923/2018 ΚΥΑ (Β'1127), η οποία προβλέπει την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής σε όλα τα εμπορικά έγγραφα και τα μέσα σήμανσης, καθώς και την τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων, διασφαλίζοντας σύστημα ελέγχου που εκτείνεται σε όλα τα στάδια της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης του κρέατος.

Επειδή η παραβατικότητα στην αγορά αγροτικών προϊόντων συνδέεται άρρηκτα με φαινόμενα παραεμπορίου και φοροδιαφυγής, το ΥΠΑΑΤ, μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του και σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, εργάζεται συστηματικά για την αντιμετώπισή τους. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται συστηματική παρακολούθηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της τελικής λιανικής τιμής, από το στάδιο της πρωτογενούς παραγωγής και το κόστος των εισροών έως τη μεταποίηση, τη διακίνηση και τα περιθώρια κέρδους σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας. Στην κατεύθυνση αυτή, στο πλαίσιο του σχεδιασμού του κεντρικού κράτους, βρίσκονται σε επεξεργασία εργαλεία ηλεκτρονικής παρακολούθησης των συναλλαγών και ενίσχυσης της διαφάνειας στην εφοδιαστική αλυσίδα, στα οποία περιλαμβάνονται βασικές κατηγορίες αγροτικών προϊόντων, όπως το ελαιόλαδο, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το κρέας και τα αυγά. Η σταδιακή εφαρμογή ενιαίων ψηφιακών διαδικασιών και κωδικοποίησης των προϊόντων αποσκοπεί στην άντληση αξιόπιστης πληροφόρησης ως προς τον όγκο, την αξία και την προέλευση των διακινούμενων προϊόντων, καθώς και στη συμπληρωματική υποστήριξη των υφιστάμενων μηχανισμών ελέγχου και ιχνηλασιμότητας.

Το ΥΠΑΑΤ παραμένει προσηλωμένο στην ενίσχυση της διαφάνειας και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, στην αυστηροποίηση και στον συντονισμό των ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς και στην αξιοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων πολιτικής και ελέγχου, με στόχο την αποτροπή αθέμιτων πρακτικών και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της εγχώριας αγροτικής παραγωγής.

Όσον αφορά στη μείωση του κόστους παραγωγής, επισημαίνεται ότι στους στρατηγικούς στόχους του ΥΠΑΑΤ, διαχρονικά, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνεται και η μείωση του κόστους παραγωγής, το οποίο συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγχώρια παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.

Η Γενική Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Δομών (Τμήμα Υποστήριξης και Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων) του ΥΠΑΑΤ διενεργεί ελέγχους στα αγροεφόδια (λιπάσματα, ζωοτροφές), σε όλα τα στάδια διακίνησής τους, προκειμένου να διασφαλίσει την προμήθεια ασφαλών και υψηλής ποιότητας αγροεφοδίων στους παραγωγούς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, καθώς και την ομαλή διακίνηση των αγροεφοδίων στο πλαίσιο ανάπτυξης υγιούς ανταγωνισμού.

Υπό την εποπτεία και τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του ΥΠΑΑΤ, κατά το έτος 2025, διενεργήθηκαν συνολικά 232.878 έλεγχοι από τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (Τ.Α.Α.Ε.), εκ των οποίων 2.811 έλεγχοι στον τομέα των λιπασμάτων, 1.893 στον τομέα των ζωοτροφών και 39.921 στον τομέα του πολλαπλασιαστικού υλικού και υποβλήθηκαν συνολικά 856 Εκθέσεις Ελέγχου για μη συμμόρφωση προϊόντων αγροεφοδίων, τα οποία διακινούνται στην αγορά.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι στον τομέα των λιπασμάτων, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων, υπεγράφη Πρωτόκολλο Συνεργασίας για τον εργαστηριακό έλεγχο των λιπασμάτων μεταξύ ΑΑΔΕ και ΥΠΑΑΤ, το οποίο οργανώνει, συντονίζει και εποπτεύει τις δειγματοληψίες σε επίπεδο Χώρας, ενώ, παράλληλα, επισπεύδει τον χρόνο, ο οποίος απαιτείται για την εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων.

Όσον αφορά στον κτηνοτροφικό τομέα, η Διεύθυνση Ζωικών Γενετικών Πόρων και Κτηνοτροφικών Εγκαταστάσεων του ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο στήριξης του κτηνοτροφικού κλάδου, εκπονεί, παρακολουθεί και υλοποιεί Προγράμματα μέσω του ΣΣ ΚΑΠ που αφορούν στη γενετική βελτίωση φυλών αγροτικών ζώων και Προγράμματα διατήρησης απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων. Συγκεκριμένα, υλοποιείται η Παρέμβαση Π3-70-1.5 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων» του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, προϋπολογισμού ύψους 95.422.589,50 €, μέσω της οποίας παρέχεται οικονομική στήριξη στους κατόχους αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων, προκειμένου να διατηρήσουν ή και να αυξήσουν τον αριθμό των ζώων αυτών. Επιπλέον, υλοποιείται η Παρέμβαση Π3-73-3.5 «Προστασία των γενετικών πόρων στη κτηνοτροφία» του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, προϋπολογισμού ύψους 16.902.610,00 €, η οποία αναμένεται να προκηρυχθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2026, μέσω της οποίας ενισχύονται αναγνωρισμένοι Φορείς Αναπαραγωγής Καθαρών Φυλών ή Κοινωνίες Εκτροφής, Συνεταιρισμοί και λοιπά συλλογικά νομικά πρόσωπα, με σκοπό την προώθηση δραστηριοτήτων για τη διατήρηση, αξιοποίηση, προβολή των φυλών αυτών, παρέχοντας εργαλεία, όπως επιστημονικό προσωπικό, τεχνολογικό εξοπλισμό, τη δυνατότητα προβολής των φυλών κ.ά., με απώτερο στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό.

Όσον αφορά στον τομέα των οπωροκηπευτικών, το ΥΠΑΑΤ ασκεί πολιτική μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών και των επιχειρησιακών Προγραμμάτων που αυτές υλοποιούν, με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικότητας και της εμπορικής διαπραγμάτευσης προς όφελος των παραγωγών μελών τους.

Σε κάθε περίπτωση, το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. αποτελεί θεσμικό σύμβουλο της πολιτείας σε θέματα γεωργίας, κτηνοτροφίας, δασολογίας και αλιείας και, ως φορέας, εποπτεύεται από το ΥΠΑΑΤ. Οι προτάσεις του λαμβάνονται υπόψη στον σχεδιασμό και στη χάραξη πολιτικών που συμβαδίζουν με την προώθηση της επιστημονικής γνώσης στα ανωτέρω θέματα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Κων. Κεφαλογιάννη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού